

**Bruxelles, 4 iunie 2025
(OR. en)**

9494/25

**ASILE 47
JAI 694
MIGR 195
COEST 421**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	4 iunie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 649 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR O cale de urmat europeană previzibilă și comună pentru ucrainenii în UE

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 649 final.

Anexă: COM(2025) 649 final

Bruxelles, 4.6.2025
COM(2025) 649 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

O cale de urmat europeană previzibilă și comună pentru ucraineni în UE

O cale de urmat europeană previzibilă și comună pentru ucrainenii în UE

1. INTRODUCERE

De la izbucnirea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, Uniunea Europeană a demonstrat că sprijină fără rezerve Ucraina, oferind ajutor politic, umanitar, militar și diplomatic și asumându-și rolul de cel mai mare donator financiar al Ucrainei¹. În paralel, UE a impus sancțiuni masive și fără precedent Rusiei și celor care sunt complici la efortul de război al Rusiei². Statele membre și cetățenii lor au transmis un mesaj puternic de solidaritate cu Ucraina și cu cetățenii săi care fug din calea războiului, oferindu-le protecție și sprijin imediat, inclusiv acces la cazare, asistență medicală, educație și locuri de muncă. Prin urmare, milioane de persoane strămutate din Ucraina au găsit siguranță, refugiu și oportunități în întreaga UE.

Prin activarea Directivei privind protecția temporară³ s-a stabilit o abordare comună la nivelul UE, oferind previzibilitate și securitate juridică atât persoanelor strămutate din Ucraina, cât și statelor membre. Directiva a oferit protecție imediată, prevenind, totodată, exercitarea unei presiuni suplimentare asupra sistemelor naționale de azil deja suprasolicitate. Prin urmare, protecția temporară, în vigoare până în martie 2026, s-a dovedit a fi un răspuns eficace și proporțional la circumstanțe excepționale.

Întrucât situația din Ucraina rămâne precară, Comisia se angajează să continue să acorde sprijinul său de neclintit pentru această țară și poporul său. Multe persoane care beneficiază de protecție temporară au construit legături strânse cu societățile din UE care îi găzduiesc, prin învățarea limbilor țărilor respective, găsirea de locuri de muncă, participarea în procesul de educație, inițiative culturale și, nu în ultimul rând, prin integrarea copiilor lor.

O abordare comună continuă la nivelul UE este esențială pentru a asigura o partajare echilibrată a responsabilității între statele membre. În urma unor consultări strânse cu statele membre sub îndrumarea președinției poloneze a Consiliului și ținând seama de opiniile guvernului ucrainean, s-a stabilit, așadar, necesitatea de a se prelungi protecția temporară cu încă un an și, concomitent, de a se face pregătiri pentru a oferi o perspectivă mai stabilă și mai durabilă a persoanelor care beneficiază de protecție temporară, inclusiv pentru sprijinirea returnărilor în condiții de siguranță, voluntare și demne în Ucraina.

Ucraina a primit promisiuni economice semnificative și, în perspectiva redresării și a dezvoltării sale pe termen lung, țara se va baza din ce în ce mai mult pe sprijinul propriilor cetățeni pentru a stimula reconstrucția și a-și modela viitorul. Ucraina are nevoie din nou de cetățenii săi, ca membri esențiali ai comunităților lor, care aduc cu ei forța, experiența și reziliența necesare pentru a restabili viața de zi cu zi și coeziunea socială. Este necesară o cale comună de urmat, care să ofere previzibilitate și stabilitate și să asigure un impact echilibrat asupra statelor membre. Aceasta ar trebui să acorde suficient timp persoanelor care beneficiază de protecție temporară pentru a face tranziția către alte statute juridice care reprezintă mai bine situația lor reală, de exemplu pentru muncă, studii sau motive familiale, precum și pentru a-i sprijini pe cei care doresc să se întoarcă în Ucraina.

Prezenta comunicare stabilește o cale europeană comună pentru viitorul ucrainenilor care trăiesc astăzi în UE. Aceasta este însoțită de o propunere de decizie de punere în aplicare a

¹ [Asistența UE pentru Ucraina – Comisia Europeană.](#)

² [Sanțiuni adoptate în urma agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei – Comisia Europeană.](#)

³ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri, JO L 212/12, 7.8.2001.

Consiliului privind prelungirea protecției temporare și de o recomandare a Consiliului care prezintă o serie de măsuri menite să pregătească terenul pentru o tranziție ușoară și bine coordonată de la protecția temporară și pentru sprijinirea celor care doresc să se întoarcă acasă în Ucraina.

2. PROTECȚIA TEMPORARĂ

Numărul estimat⁴ de persoane care beneficiază de protecție temporară în UE+⁵ este de peste 4,4 milioane de persoane⁶, iar oamenii continuă să sosească.

În primele trei luni ale anului 2025, în UE+ au fost emise aproape 142 000 de decizii de acordare a protecției temporare, cu un volum mediu lunar de aproximativ 47 000⁷ de decizii. Aproximativ 800 000⁸ de persoane s-au întors în Ucraina din statele membre, însă deplasările actuale au, în cea mai mare parte, un caracter oscilant. Cererile de azil⁹ în UE depuse de ucrainenii au ajuns la aproape 27 000 în 2024, cu o rată de recunoaștere de 87 %. Numărul cererilor a continuat să crească în primele luni ale anului 2025, cu aproape 6 000 de cereri de azil depuse în UE de ucrainenii în perioada ianuarie-februarie 2025¹⁰.

Directiva privind protecția temporară continuă să ofere un cadru juridic solid pentru asigurarea aceluiași standarde armonizate de protecție pentru milioane de persoane strămutate din Ucraina. Situația actuală precară și incertă din Ucraina arată că, în prezent, în multe părți ale Ucrainei nu există condiții sigure și durabile pentru cei care doresc să se întoarcă. UNHCR estimează că este puțin probabil ca majoritatea persoanelor care beneficiază de protecție temporară să se întoarcă în mod voluntar în viitorul apropiat, în primul rând din cauza preocupărilor continue legate de siguranță și securitate, indicându-se, de asemenea, preocupări cu privire la stabilitatea oricărei eventuale încetări a focului. Ca atare, este important ca UE să își respecte angajamentul de a oferi asistență persoanelor strămutate atât timp cât este necesar, pe baza valorilor europene ale solidarității, umanității și respectării drepturilor omului. Prin urmare, Comisia prezintă o **propunere de decizie de punere în aplicare a Consiliului de prelungire suplimentară a protecției temporare** cu încă un an, până la 4 martie 2027.

Întrucât UE va continua să ofere protecție temporară și drepturile aferente, persoanele strămutate din Ucraina ar trebui să fie asigurate că solicitarea de protecție internațională nu este nici necesară, nici obligatorie. Asigurarea clarității și a securității juridice pentru persoanele care beneficiază de protecție temporară, precum și încurajarea persoanelor să treacă la alte statute juridice care să reflecte mai bine situația lor reală vor evita, de asemenea, o presiune suplimentară asupra sistemelor naționale de azil.

În cei trei ani care au trecut de la activarea directivei, necesitatea de a oferi protecție temporară, împreună cu posibilitatea de a beneficia de protecție temporară în statul membru pe care îl aleg, a avut un impact inegal asupra sistemelor de primire din statele membre. În unele cazuri, impactul a fost exacerbat și mai mult de presiunea suplimentară a statelor respective de a trebui

⁴ [Eurostat | Date](#).

⁵ Statele membre ale UE, Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

⁶ În martie 2025, statele membre cu cel mai mare număr de persoane care beneficiază de protecție temporară erau Germania (1 184 890), Polonia (997 120), Republica Cehă (365 055), Spania (233 825), Italia (165 225) și România (182 835). Dacă se iau în considerare numai statele membre ale UE, numărul beneficiarilor de protecție temporară se ridică la aproape 4,3 milioane.

⁷ - 21 % față de media lunară înregistrată în primele trei luni ale anului 2024 și - 24 % față de media lunară pentru întregul an 2024. [Eurostat | Date](#).

⁸ [IOM DTM Ukraine — Returns Report — General Population Survey Round 20](#) (aprilie 2025) ([IOM DTM Ucraina - Raport de returnare - Ancheta generală a populației, runda 20](#)).

⁹ [Eurostat | Date](#).

¹⁰ + 86 % comparativ cu aceeași perioadă din 2024; [Eurostat | Date](#).

să facă față simultan unui număr mare de cereri de azil, precum și unor aspecte practice, cum ar fi locuințele. În viitor, este important să se continue acțiunile în vederea asigurării unui echilibru mai bun între eforturile statelor membre.

În special, statele membre ar trebui să respingă cererile de permise de ședere din partea persoanelor care au primit deja un permis de ședere pentru protecție temporară într-un alt stat membru și care beneficiază deja de drepturi de protecție temporară pe această bază¹¹. Acest lucru poate contribui la evitarea înregistrărilor multiple pentru protecție temporară și la asigurarea faptului că drepturile aferente unei astfel de protecții nu sunt exercitate în mai multe state membre în același timp.

3. OFERIREA UNEI PERSPECTIVE DURABILE ȘI SPRIJINIREA UCRAINENILOR ÎN ALEGERILE LOR

Mai mult decât orice, Ucraina are nevoie de cetățenii săi pentru a restabili conexiunile sociale și pentru a-și reconstrui economia și infrastructura. În același timp, mulți ucraineni strămutați își construiesc o nouă viață în UE. Ucraina depune în mod activ eforturi pentru a crea condiții favorabile pentru întoarcerea în siguranță a cetățenilor și a rezidenților săi, cu sprijinul UE, atât prin stimulente, cât și prin informarea ucrainenilor care locuiesc în străinătate. Între timp, accesul la locuri de muncă și la educație, acordat de statele membre, aduce beneficii nu numai celor care sunt eligibili și aleg să rămână în UE, ci și celor care intenționează să se întoarcă acasă. Pentru a oferi o perspectivă mai stabilă și mai durabilă, Comisia se angajează să sprijine persoanele strămutate din Ucraina să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la viitorul lor.

3.1 Sprijinirea statelor membre în ceea ce privește includerea ucrainenilor strămutați în UE

Ocuparea forței de muncă și educația se numără printre principalele drepturi de care beneficiază persoanele strămutate din Ucraina în UE, pe lângă cazare, asistență medicală și asistență socială. Eforturile de a oferi acces pe piața muncii și de a acorda acces la educație în aceleași condiții ca și resortisanților UE vor aduce beneficii în viitor atât pentru cei care sunt eligibili și aleg să rămână în UE, cât și pentru cei care se vor întoarce acasă.

Accesul la **locuri de muncă** a contribuit extrem de mult la sprijinirea persoanelor strămutate din Ucraina să își găsească locul în societățile care le găzduiesc, creând valoare adăugată pentru comunitățile locale. Eforturile de prevenire a pierderii competențelor au fost combinate cu ajutorul acordat persoanelor strămutate care au obținut calificări europene pentru a-și găsi un loc de muncă potrivit în Ucraina. Inițiativele și finanțarea la nivelul UE sprijină eforturile statelor membre de integrare a persoanelor strămutate din Ucraina pe piața forței de muncă din UE¹². Serviciile publice de ocupare a forței de muncă joacă un rol esențial în politicile active în domeniul pieței forței de muncă pentru a utiliza în mod optim competențele persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și a asigura stabilirea de contacte pe piața forței de muncă și schimbul de bune practici și de informații. Comparația instituită în 2023 între Cadrul european al calificărilor și cadrul național ucrainean al calificărilor contribuie la o integrare mai ușoară pe piața forței de muncă din UE. Comisia a lansat, de asemenea, o inițiativă-pilot online privind rezerva de talente la nivelul UE¹³ pentru a contribui la corelarea locurilor de muncă vacante publicate de angajatorii din UE cu cererile de locuri de muncă ale persoanelor strămutate din Ucraina, aflate în căutarea unui loc de muncă. EURAXESS, platforma UE pentru ocuparea forței de muncă în cercetare și inovare, oferă oportunități specifice de angajare

¹¹ Pe această temă, a se vedea hotărârea în cauza C-753/23, punctul 30.

¹² A se vedea [Comunicarea privind orientări pentru accesul la piața muncii, la educație și formare profesională și la învățarea în rândul adulților pentru persoanele care fug din calea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei](#).

¹³ [Inițiativa-pilot privind rezerva de talente la nivelul UE](#).

pentru cercetătorii ucraineni în cadrul inițiativei ERA4Ukraine, inclusiv în echipele Consiliului European pentru Cercetare.

În martie 2025, 1,3 milioane de minori strămutați¹⁴ din Ucraina beneficiau de protecție temporară, inclusiv 840 000 de **copii** aflați la vârsta școlarizării obligatorii¹⁵. Se estimează că 700 000 de persoane sunt înscrise în școli locale din UE, de la educația și îngrijirea preșcolară până la învățământul secundar superior¹⁶. Cu sprijinul cadrului strategic al Spațiului european al educației, UE sprijină statele membre prin orientări de politică, învățare reciprocă, platforme online, finanțare – în special Erasmus+ – și colectarea de date, precum și schimb de bune practici. Menținerea legăturilor cu limba și cultura ucraineană va contribui la reintegrarea elevilor în sistemul de învățământ al Ucrainei. În special, accesul la viața culturală susține, de asemenea, bunăstarea emoțională, cu sprijin din partea programului „Europa creativă”, menit să faciliteze integrarea socială și culturală a persoanelor strămutate. Acordul de cooperare în domeniul educației din 2023 între Comisie și Ministerul Educației și Științei din Ucraina încurajează în mod specific înscrierea în școlile din țara-gazdă și recunoașterea reciprocă a calificărilor academice. Guvernul ucrainean a pus deja în aplicare măsuri pentru a asigura recunoașterea facilă a educației la întoarcerea în Ucraina.

UE a sprijinit statele membre care găzduiesc persoane strămutate din Ucraina prin **finanțare din partea Uniunii**, în special în cadrul fondurilor pentru afaceri interne și al finanțării politicii de coeziune¹⁷. Aceste posibilități de finanțare oferă flexibilitatea de a reflecta contextele naționale și nevoile financiare specifice, inclusiv pentru integrarea persoanelor care beneficiază de protecție temporară. Politica de coeziune a furnizat lichidități suplimentare în valoare de 13,6 miliarde EUR pentru statele membre care găzduiesc persoane din Ucraina, iar alte 1,4 miliarde EUR au fost realocate în cadrul programelor de finanțare existente pentru a oferi sprijin direct persoanelor strămutate din Ucraina. UE pune la dispoziție încă 3 miliarde EUR până la sfârșitul anului 2027, pentru a sprijini statele membre în punerea în aplicare a Pactului privind migrația și azilul și pentru a oferi asistență persoanelor care beneficiază de protecție temporară. În plus, aproximativ 1 miliard EUR din evaluarea la jumătatea perioadei a programelor statelor membre vor fi puse la dispoziție pentru aceeași perioadă pentru a aborda prioritățile relevante din cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare (FAMI), inclusiv găzduirea persoanelor care beneficiază de protecție temporară.

3.2 Sprijinirea creării de centre de unitate

Ca urmare a inițiativei ministrului ucrainean al unității naționale de a înființa centre în UE care ar putea ajuta la menținerea legăturii cu ucrainenii care trăiesc în străinătate, unele state membre au preluat această idee și înființează în prezent centre de unitate pe teritoriul lor. Centrele de unitate oferă informații, îndrumare și consiliere persoanelor strămutate din Ucraina. Pe lângă facilitarea întoarcerii celor care doresc să se întoarcă în Ucraina, acest proiect poate sprijini și integrarea în societățile-gazdă și pe piața muncii a celor care doresc să rămână, cu o mai bună dezvoltare și utilizare a competențelor lor.

Pentru a contribui la finanțarea centrelor de unitate, statele membre pot recurge la programul Fondului pentru azil, migrație și integrare (FAMI). Organizațiile internaționale, cum ar fi UNHCR, OIM și ICMPD, pot sprijini, de asemenea, persoanele strămutate din Ucraina să ia decizii voluntare în cunoștință de cauză dacă să rămână în țările-gazdă sau să se întoarcă în

¹⁴ [Eurostat | Date](#).

¹⁵ Estimarea numărului de copii aflați la vârsta școlarizării obligatorii se bazează pe Monitorul educației și formării 2023: [Monitorul educației și formării 2023 – Oficiul pentru Publicații al UE \(europa.eu\)](#).

¹⁶ [The inclusion of displaced children from Ukraine in EU education systems](#) (Includerea copiilor strămutați din Ucraina în sistemele de învățământ din UE).

¹⁷ Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa, așa-numitul pachet „CARE” (CARE, CARE-plus și Fast-CARE).

Ucraina, prin furnizarea de informații și consiliere exacte și independente. Statele membre sunt încurajate să utilizeze cunoștințele, capacitățile și rețelele oferite de aceste organizații, precum și sprijinul oferit de țările partenere, pentru a valorifica la maximum centrele de unitate.

Pentru a sprijini crearea de centre de unitate, Comisia va numi un trimis special pentru ucraineni în UE, care va fi însărcinat cu coordonarea cu reprezentanții naționali din statele membre, cu organizațiile internaționale care pot furniza servicii de informare și consiliere în materie de returnare – în special UNHCR, OIM și ICMPD –, precum și cu Ministerul Unității Naționale din Ucraina. Platforma de solidaritate – Ucraina¹⁸ va servi, de asemenea, drept forum de coordonare la nivel de experți. Platforma reunește Comisia, statele membre și organizațiile internaționale, precum și autoritățile ucrainene. Prin intermediul platformei de solidaritate, Comisia va facilita, de asemenea, schimbul de informații și coordonarea măsurilor de sprijin, păstrând o imagine de ansamblu a asistenței furnizate în toate statele membre, pentru a asigura credibilitatea și coerența. Aceasta va avea ca scop eficientizarea eforturilor diferitelor părți interesate și sensibilizarea cu privire la importanța sprijinirii comunităților locale din Ucraina pentru a fi pregătite pentru returnare. Concentrarea sprijinului pe comunitățile locale va consolida coeziunea socială în Ucraina. Comisia va continua să reunească expertiza tehnică și în materie de politici pentru operaționalizarea eficientă a centrelor de unitate, precum și să încurajeze autoritățile ucrainene să adopte măsuri corespunzătoare.

În Ucraina, omologul centrelor de unitate va fi Agenția Națională de Unitate, principalul organism de punere în aplicare al Ministerului Unității Naționale din Ucraina. Agenția va sprijini instituirea unor centre de unitate în UE și va facilita inițiative mai ample menite să consolideze coeziunea națională, să promoveze legăturile culturale și civice cu comunitatea ucraineană, precum și să sprijine eforturile de returnare voluntară și de reintegrare.

Comisia va oferi, de asemenea, asistență tehnică dedicată noului Minister al Unității Naționale. Acest lucru îi va spori capacitatea de a înființa centre de unitate, precum și servicii în Ucraina pentru cei care se întorc și de a se coordona cu birourile relevante, cum ar fi serviciile de stat pentru ocuparea forței de muncă. Pentru a îmbunătăți coordonarea generală a inițiativelor și pentru a asigura disponibilitatea informațiilor pentru populația returnată, Ministerul Unității Naționale va beneficia, de asemenea, de sprijin pentru conceperea și punerea în aplicare a priorităților de redresare și reformă importante pentru cei care se întorc, completând sprijinul bugetar al UE și asistența tehnică care ajută la redresarea Ucrainei și modernizează serviciile necesare pentru reintegrare, cum ar fi locuințele, educația și ocuparea forței de muncă.

3.3 Sprijin din partea UE pentru reintegrarea în Ucraina

Ucrainenii sunt principalul motor al redresării și reconstrucției Ucrainei. Cu toate acestea, posibilitatea returnării depinde în mare măsură de evoluția condițiilor de siguranță și securitate în Ucraina, precum și de accesul la mijloace de trai și locuințe pentru cei care se întorc din alte regiuni din Ucraina sau din afara ei.

Deși siguranța este esențială pentru ca oamenii să se întoarcă acasă, aceștia trebuie, de asemenea, să vadă un viitor în Ucraina – au nevoie de un loc în care să locuiască, de o infrastructură adecvată, inclusiv de o infrastructură energetică funcțională care să asigure accesul la servicii de bază și esențiale, acces la educație de calitate și la locuri de muncă. Acestea sunt obiective centrale ale sprijinului UE. Coeziunea socială trebuie, de asemenea, luată în considerare cu atenție atunci când se sprijină returnările în Ucraina, pentru a se asigura

¹⁸ Platforma de solidaritate a fost înființată în martie 2022 pentru a asigura punerea în aplicare a dispozițiilor Directivei privind protecția temporară. Valoarea sa adăugată constă în coordonarea generală a răspunsului UE la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, oferind un spațiu informal pentru alinierea rapidă a răspunsurilor operaționale și politice ale principalelor părți interesate.

că se acordă o atenție egală atât nevoilor persoanelor care au rămas în Ucraina, cât și populației care se întoarce.

O piață ucraineană a forței de muncă funcțională va fi esențială pentru atragerea și retenția capitalului uman și, prin urmare, pentru reconstrucția, creșterea și dezvoltarea socială a țării. Locurile muncă de bună calitate, care asigură condiții de muncă decente, vor fi esențiale pentru refacerea forței de muncă puternic afectată de război și pentru a îmbunătăți viața în Ucraina. Cu sprijinul UE, ca parte a procesului de aderare la UE, Ucraina își modernizează legislația cu obiectivul de a o alinia la acquis-ul UE. Printre etapele-cheie se numără lucrările în curs pentru elaborarea unui nou cod al muncii, a unei noi strategii de ocupare a forței de muncă și finalizarea unei noi legi privind educația profesională, acestea având potențialul de a contribui la combaterea deficitului de forță de muncă calificată și a necorelării competențelor. Participarea Ucrainei la componenta privind ocuparea forței de muncă și inovarea socială (EaSI) a Fondului social european Plus¹⁹ va permite entităților ucrainene să participe la cererile de propuneri pentru proiecte finanțate de UE. Alianța competențelor pentru Ucraina, condusă în comun de Ucraina și Germania²⁰, sprijină, de asemenea, oportunitățile de formare pentru persoanele din Ucraina.

În ceea ce privește **finanțarea**, sprijinul UE pentru Ucraina de la începutul războiului de agresiune al Rusiei se ridică până în prezent la aproape 148 de miliarde EUR. **Planul pentru Ucraina**²¹, care face parte integrantă din **Mecanismul pentru Ucraina**²², prezintă reforme și investiții critice pentru a promova condițiile adecvate pentru ca persoanele strămutate să se întoarcă acasă. Acesta oferă un flux previzibil de fonduri către Ucraina, stimulând în același timp reforme cheie pentru perioada 2024-2027. Reformele și investițiile se concentrează pe ajutorarea persoanelor care se întorc în Ucraina și pe sprijinirea reintegrării lor în țara de origine și pe piața muncii. Prin Planul pentru Ucraina, Ucraina se angajează să investească în educație (650 de milioane EUR până în 2027), în asistență medicală (400 de milioane EUR până în 2027) și în infrastructură socială (350 de milioane EUR până în 2027). Cel puțin 20 % din sprijinul nerambursabil acordat în cadrul Planului pentru Ucraina – aproximativ 1 miliard EUR – se alocă nevoilor autorităților subnaționale, în special pentru autoguvernarea locală.

Cadrul de investiții pentru Ucraina²³ joacă un rol esențial în menținerea capitalului uman și în crearea condițiilor de returnare. Educația, locuințele, asistența medicală, economia îngrijirii și protecția socială sunt sectoare prioritare. Proiectele în curs sprijină refacerea infrastructurii municipale și contribuie la finanțarea întreprinderilor afectate de război. Noile programe de investiții acceptate în martie 2025 vor sprijini nevoile în materie de locuințe, iar viitoarele cereri

¹⁹ Acordul privind aderarea Ucrainei la componenta privind ocuparea forței de muncă și inovarea socială (EaSI) este în curs de negociere.

²⁰ Comisia participă în calitate de observator la grupurile de lucru ale Alianței competențelor. Peste 70 de organizații din întreaga lume fac parte din aceasta.

²¹ Planul pentru Ucraina este strategia de reformă și de investiții a Ucrainei pentru perioada 2024-2027, deschizând calea pentru plăți periodice trimestriale în cadrul Mecanismului pentru Ucraina, cu condiția ca Ucraina să îndeplinească cerințele convenite în prealabil. Printre altele, aceasta include reforme axate pe capitalul uman, cum ar fi strategia demografică, strategia privind ocuparea forței de muncă, îmbunătățirea educației, a asistenței medicale etc.

²² Mecanismul pentru Ucraina este un instrument esențial în cadrul strategiei UE de abordare a provocărilor multidimensionale cu care se confruntă Ucraina în urma războiului de agresiune al Rusiei. Acest mecanism de sprijin specific, care a intrat în vigoare la 1 martie 2024 și acoperă perioada 2024-2027, oferă sprijin financiar în valoare de până la 50 de miliarde EUR.

²³ Cadrul de investiții pentru Ucraina (UIF) face parte din Mecanismul pentru Ucraina în valoare de 50 de miliarde EUR, conceput pentru a atrage investiții publice și private pentru redresarea și reconstrucția Ucrainei. Acesta este dotat cu instrumente financiare în valoare totală de 9,3 miliarde EUR, dintre care 7,8 miliarde EUR sub formă de garanții pentru împrumut și 1,5 miliarde EUR sub formă de finanțare mixtă. Scopul său este de a mobiliza investiții în valoare de 40 de miliarde EUR pentru redresare, reconstrucție și modernizare.

de propuneri vor include accesul la finanțare și la locuri de muncă pentru grupurile vulnerabile, inclusiv pentru persoanele returnate.

Ca parte a inițiativei **G7 privind împrumuturile prin accelerarea utilizării veniturilor extraordinare** (45 de miliarde EUR), UE acordă Ucrainei asistență macrofinanciară (AMF) în valoare de 18,1 miliarde EUR ca sprijin bugetar direct pentru nevoile financiare urgente ale țării. Împrumuturile acordate de UE și G7 urmează să fie rambursate din veniturile obținute din activele blocate pe care Banca Centrală a Rusiei le deține în UE.

Proiectele de **asistență tehnică** în curs în Ucraina pot acorda prioritate sprijinului pentru reintegrarea persoanelor care se întorc în țara de origine. UE oferă sprijin prin inițiative precum Skills4Recovery²⁴, care sprijină programe adaptate de educație și formare profesională, și EU4Business²⁵, care include consiliere sau consolidarea capacităților IMM-urilor care doresc să se întoarcă²⁶. Aceste proiecte, precum și proiectele viitoare, pot sprijini Ministerul Unității Naționale, permițând persoanelor care se întorc în Ucraina să înființeze întreprinderi, să primească servicii de ocupare a forței de muncă adaptate și să participe la programe de educație și formare profesională.

Sprijinul UE a contribuit la reziliența țării și **a ajutat oamenii să își continue viața în Ucraina**. Mecanismul de protecție civilă al Uniunii a sprijinit necesarul de energie pentru 6,5 milioane de persoane, iar Mecanismul pentru Ucraina a contribuit la repararea echipamentelor distruse. Ajutorul umanitar al UE a sprijinit populația ucraineană în sectoare precum adăposturile, apa, salubritatea și igiena, protecția, nevoile fundamentale, sănătatea, acțiunea împotriva minelor și educația în situații de urgență, inclusiv reabilitarea școlilor. UE și statele membre au donat peste 370 de autobuze școlare pentru a-i ajuta pe copii să meargă la școală. Erasmus+ a contribuit la tipărirea a peste 1,5 milioane de manuale de la începutul războiului și sprijină proiecte de consolidare a capacităților în sectoarele educației, formării, tineretului și sportului, pentru a consolida furnizarea de oportunități de înaltă calitate în țară. Guvernul ucrainean a pus deja în aplicare măsuri pentru a asigura recunoașterea facilă a educației la întoarcerea în Ucraina²⁷. Protejarea și refacerea culturii și a patrimoniului ucrainean vor facilita, de asemenea, reintegrarea socioculturală a persoanelor care se întorc.

Remiterile de bani de la persoanele ucrainene strămutate, care trăiesc în UE, reprezintă o sursă de venit care poate sprijini economia ucraineană și poate contribui la reconstrucția țării. În 2024, remitterile de bani din UE s-au ridicat la 3,26 % din PIB-ul Ucrainei sau la aproximativ 5,6 miliarde EUR, potrivit datelor Băncii Naționale a Ucrainei (BNU). Comisia a colaborat cu sectorul plăților pentru a promova practici care fac ca remitterile de bani să devină mai abordabile ca preț și mai accesibile, cu orientări pentru a facilita plățile între UE și toate teritoriile Ucrainei controlate de guvern. Comisia continuă să sprijine eforturile Ucrainei de a-și pregăti cererea de aderare la zona geografică acoperită de schemele privind zona unică de plăți în euro (SEPA), ceea ce ar facilita și mai mult transferurile transfrontaliere.

²⁴ Acțiunea comună „Skills4Recovery” este finanțată de UE, Germania, Polonia și Estonia. Aceasta este pusă în aplicare de Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) și de Solidarity Fund PL (SFPL). Skills4Recovery a fost inițiată de guvernul german în 2023.

²⁵ EU4Business este o inițiativă-umbrelă care cuprinde tot sprijinul UE pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) din țările Parteneriatului estic, prin îmbunătățirea accesului la finanțare și la servicii de dezvoltare a întreprinderilor.

²⁶ Sprijinul este distribuit la nivel local: U-LEAD with Europe, prin intermediul celor 24 de birouri regionale, asigură măsuri de dezvoltare a capacităților care acoperă întreaga sferă a responsabilităților municipale în timpul războiului de agresiune și al redresării.

²⁷ Legislația din martie 2025 prevede recunoașterea rezultatelor învățării dobândite în străinătate, inclusiv a educației informale, cum ar fi cursurile și seminarele online. Autoritățile ucrainene au emis, de asemenea, orientări pentru școlile ucrainene cu privire la evaluarea rezultatelor învățării obținute în străinătate, asigurându-se că elevii care au frecventat școlile locale din UE își pot continua educația la întoarcerea în Ucraina.

Măsurile pentru o mai bună integrare a Ucrainei pe piața unică a UE prevăzute în Planul de acțiune prioritar pentru zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (DCFTA), împreună cu reformele din cadrul Planului pentru Ucraina, vor reprezenta baza pentru o creștere economică durabilă și locuri de muncă, prin măsuri precum îmbunătățirea mediului de afaceri. Pe baza unei logici a „autostrăzii pieței unice”, conexiunile cu Ucraina vor fi, de asemenea, încurajate, cu scopul de a reduce barierele din calea comerțului, de a spori conectivitatea și de a stimula integrarea economică regională.

4. PREGĂTIREA TERENULUI PENTRU O TRANZIȚIE UȘOARĂ ȘI COORDONATĂ DE LA PROTECȚIA TEMPORARĂ

Protecția temporară a avut scopul de a oferi ajutor imediat persoanelor care fugeau din calea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Activarea Directivei privind protecția temporară rămâne o dovadă a unității Uniunii și a solidarității cu poporul ucrainean.

Cu toate acestea, protecția temporară este, prin natura sa, temporară. La un moment dat, atunci când circumstanțele vor permite o certitudine suficientă cu privire la situația din Ucraina și, în special, concluzia că există condiții sigure și durabile pentru returnare, cadrul de protecție temporară nu va mai fi necesar. Statele membre ar trebui să fie pregătite pentru această schimbare atunci când va veni momentul.

Începând cu 2022, UE a combinat cadrul juridic al protecției temporare cu acțiuni specifice pentru a sprijini statele membre să aibă grijă de persoanele strămutate care provin din Ucraina și să contribuie la includerea acestora în societățile UE. Având în vedere strămutarea prelungită și amploarea și complexitatea situației actuale, este momentul să se inițieze elaborarea unei abordări mai specifice, mai bine adaptate la situația persoanelor care beneficiază în prezent de protecție temporară și cu scopul suplimentar de a reduce presiunea cu care se confruntă societățile care găzduiesc aceste persoane.

Prin urmare, Comisia prezintă o **propunere de recomandare a Consiliului** de stabilire a componentelor esențiale ale unui răspuns coordonat orientat spre viitor la nivelul UE, pentru a permite statelor membre să instituie măsuri tranzitorii.

4.1 *Tranziția de la protecția temporară la alte statute de ședere legală*

Tranziția de la protecția temporară ar oferi securitate juridică și perspective durabile beneficiarilor săi. Definirea unei perspective mai clare pe termen mai lung va evita, de asemenea, o presiune suplimentară asupra sistemelor naționale de azil deja suprasolicitate.

În timp, persoanele care beneficiază de protecție temporară au devenit parte a structurii sociale și economice a statelor membre. Ca atare, Comisia recomandă statelor membre să permită persoanele care beneficiază de protecție temporară să facă **tranziția la statutele naționale de ședere legală**, în special la cele legate de ocuparea unui loc de muncă, educație sau motive familiale. Acest lucru ar permite persoanelor care beneficiază de protecție temporară să beneficieze de un statut mai stabil în statele membre gazdă, care să reflecte mai bine situația lor reală.

Pe baza legislației UE existente, persoanele care beneficiază de protecție temporară nu sunt eligibile să solicite **statutul de rezident, potrivit directivelor UE privind migrația legală**. Pentru a sprijini persoanele care beneficiază de protecție temporară să facă alegeri în cunoștință de cauză și pentru a le oferi oportunități alternative, Comisia încurajează statele membre, în special atunci când accesul la statutul juridic național nu este posibil, să permită persoanelor care beneficiază de protecție temporară și care, în alte condiții s-ar califica pentru un alt statut în temeiul dreptului Uniunii, să facă tranziția către alte statute prin solicitarea de autorizații în temeiul Directivei privind cartea albastră, al Directivei privind permisul unic și al Directivei

privind studenții și cercetătorii²⁸. Procedând astfel, statele membre ar sprijini integrarea durabilă a persoanelor care beneficiază de protecție temporară în țările-gazdă, inclusiv pe piața forței de muncă, și ar promova o utilizare mai eficientă a competențelor acestora.

4.2 Pregătirea pentru o returnare treptată și o reintegrare durabilă în Ucraina

UE și statele sale membre trebuie să fie pregătite să sprijine persoanele care se vor întoarce în Ucraina acum și în viitor. Comisia recomandă statelor membre să ia măsurile necesare pentru a asigura o returnare și o reintegrare treptată și ordonată, la momentul potrivit și ținând seama de nevoile și capacitățile Ucrainei. Statele membre, precum și Ucraina, sunt încurajate să utilizeze pe deplin instrumentele deja disponibile la nivelul UE.

Cei care intenționează să revină acasă în Ucraina ar trebui să aibă posibilitatea de a lua decizii în cunoștință de cauză. Pentru a se garanta că toată lumea beneficiază de șanse egale, statele membre sunt încurajate să asigure o abordare flexibilă, dar structurată, în ceea ce privește efectuarea de **vizite de verificare în Ucraina**. Aceste călătorii ar putea ajuta persoanele să verifice familiile, casele sau situația din comunitățile lor înainte de a decide să se întoarcă.

Pentru a-i sprijini pe cei care doresc să se întoarcă acasă, Comisia recomandă, de asemenea, ca programele de **returnare voluntară ale statelor membre**²⁹ permise în temeiul Directivei privind protecția temporară să fie elaborate cu atenție. Acestea ar fi modalități practice de a-i ajuta pe oameni să se întoarcă acasă în condiții de siguranță și cu demnitate. Aceste programe ar trebui să fie bine planificate și comunicate în mod clar. Ele ar trebui să ia în considerare situația din Ucraina, nevoile persoanelor care se întorc și impactul asupra comunităților locale. Aceste programe ar trebui să vizeze sprijinirea coeziunii sociale și evitarea unei presiuni asupra comunităților deja afectate de războiul de agresiune al Rusiei. Pentru a reduce sarcina administrativă pe care o implică tratarea fiecărui caz în parte, Comisia recomandă ca statele membre să continue să acorde persoanelor care participă la programe de returnare voluntară prelungirea drepturilor pe care le-au avut în calitate de persoane care beneficiază de protecție temporară până la întoarcerea în Ucraina sau până la sfârșitul perioadei prevăzute în cadrul programului pentru plecare voluntară.

Eforturile noastre de a sprijini returnarea în condiții de siguranță și reintegrarea persoanelor strămutate din Ucraina trebuie să garanteze că toată lumea este tratată cu demnitate și echitate. Situația individuală a unor persoane care beneficiază de protecție temporară și care locuiesc în UE poate însemna că aceștia nu se califică pentru tranziția către alte statute și nici pentru întoarcerea în Ucraina, din cauza vulnerabilității lor și a faptului că este posibil ca Ucraina să nu aibă capacitatea de a răspunde nevoilor lor imediat după încetarea protecției temporare – cum ar fi persoanele care urmează un plan de tratament medical. Prin urmare, Comisia recomandă statelor membre să analizeze opțiunile pentru ca aceste persoane vulnerabile să continue să locuiască în mod legal în UE pentru o perioadă de tranziție până când returnarea lor devine fezabilă.

În mod similar, educația copiilor nu ar trebui întreruptă. Este important să se asigure că minorilor care frecventează școlile li se permite să își încheie studiile într-un mediu stabil, împreună cu familiile lor. Statele membre pot aplica normele Directivei privind protecția

²⁸ Directiva (UE) 2021/1883 a Consiliului privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate; Directiva 2011/98/UE privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru; Directiva (UE) 2016/801 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair (reformare).

²⁹ Acestea nu trebuie considerate programe în temeiul Directivei privind returnarea, întrucât persoanele în cauză își au reședința legală în statul membru gazdă până la încetarea protecției temporare și nu este necesară nicio decizie de returnare.

temporară care ar permite familiilor ai căror copii minori frecventează școala să rămână în UE pentru perioada de timp necesară, în special dacă protecția temporară se încheie înainte de încheierea anului școlar.

4.3 Consolidarea furnizării de informații, a coordonării, a monitorizării și a schimbului de date

Informațiile clare, exacte și actualizate vor fi esențiale. Statele membre sunt încurajate să instituie instrumente și canale de comunicare adecvate, inclusiv campanii de informare, utilizând în același timp instrumentele existente pentru a evita suprapunerile și utilizând centrele de unitate, acolo unde sunt instituite, precum și cu implicarea organizațiilor internaționale.

În timp ce Eurostat elaborează statisticile europene oficiale privind protecția temporară, asigurarea unui tablou situațional în timp util în scopuri operaționale presupune ca statele membre să își actualizeze periodic datele privind protecția temporară în cadrul **Platformei de protecție temporară**, inclusiv cifre privind înregistrările inactive. Întrucât tranziția de la protecția temporară va duce la modificări semnificative ale statutului persoanelor strămutate, este esențial să existe o imagine exactă a evoluției situației și se recomandă coordonarea și schimbul de informații între statele membre și autoritățile ucrainene, inclusiv în cadrul platformei de solidaritate.

5. CONCLUZIE

Sprijinul de neclintit al UE pentru Ucraina va continua atât timp cât va fi necesar. UE va oferi adăpost persoanelor strămutate din Ucraina atât timp cât acestea au nevoie de el.

Ne angajăm să reunim Ucraina cu poporul său, de îndată ce vor exista condiții adecvate de securitate și stabilitate. Prin adoptarea unei abordări treptate, flexibile și coordonate pentru tranziția de la protecția temporară, putem să ne asigurăm că toate persoanele sunt tratate cu demnitate și respect, că nevoile și capacitățile Ucrainei sunt luate în considerare în mod corespunzător și că sistemele noastre nu sunt supuse unei presiuni disproporționate.

Comisia va continua să colaboreze îndeaproape cu statele membre, cu guvernul ucrainean și cu organizațiile internaționale pentru a se asigura că nevoile persoanelor strămutate din Ucraina în UE sunt satisfăcute și că acestea dispun de toate resursele și instrumentele necesare pentru a-și reconstrui viața și viitorul.